

Prístup k deťom s telesným postihnutím

Obsah

| | strana |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Úvod | 7 |
| Prvá kapitola | |
| Telesne postihnutí, chorí a zdravotne oslabení | |
| 1. Definície pojmov „telesne postihnutý“, „chorý“ a „zdravotne oslabený“ | 10 |
| 2. Terminologické vymedzenie pojmov podľa WHO | 11 |
| 2.1. <i>Medzinárodná klasifikácia IC IDC</i> | 11 |
| 2.2. <i>Definície pojmov „porucha“, „disaptibilita“ a „handicap“</i> | 12 |
| 3. Druhy telesných postihnutí | 13 |
| 3.1. <i>Detská mozgová obrna</i> | 13 |
| 3.1.1. Etiopatogenéza | 13 |
| 3.1.1.1. Prenatálne činitele | 14 |
| 3.1.1.2. Perinatálne činitele | 14 |
| 3.1.1.3. Postnatálne činitele | 15 |
| 3.1.2. Symptomatológia | 15 |
| 3.1.2.1. Poruchy hybnosti | 15 |
| 3.1.2.2. Poruchy telesného vývinu | 16 |
| 3.1.2.3. Poruchy zraku | 16 |
| 3.1.2.4. Poruchy sluchu | 16 |
| 3.1.2.5. Poruchy reči | 16 |
| 3.1.2.6. Poruchy vedomia | 16 |
| 3.1.2.7. Poruchy správania | 17 |
| 3.1.2.8. Slinotok | 17 |
| 3.1.2.9. Porucha pocitovej diskriminácie | 17 |
| 3.1.2.10. Obmedzenie sociálnych kontaktov | 17 |
| 3.1.2.11. Zlyhanie v škole | 17 |
| 3.1.3. Klasifikácia detskej mozgovej obrny | 17 |
| 3.1.4. Formy a typy detskej mozgovej obrny | 18 |
| 3.1.4.1. Typy spastických foriem detskej mozgovej obrny | 19 |
| 3.1.4.2. Typy nespastických foriem detskej mozgovej obrny | 19 |
| 3.2. <i>Kraniocerebrálne poranenia detí</i> | 20 |
| 3.3. <i>Lahká mozgová dysfunkcia</i> | 20 |

| | |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| 3.4. Neurokutálne syndrómy | 20 |
| 3.5. Neurologické syndrómy spojené s chromozomálnymi abnormalitami | 20 |
| 3.6. Degeneratívne ochorenia nervového systému v detskom veku | 21 |
| 3.7. Demyelinizačné ochorenia nervového systému v detskom veku | 21 |
| 3.8. Metabolické poruchy centrálného nervového systému | 22 |
| 3.9. Epileptické záchvaty | 22 |
| 3.10. Zápalové ochorenia centrálnnej nervovej sústavy | 23 |
| 3.11. Svalové ochorenia v detskom veku | 23 |
| 3.12. Cievne ochorenia mozgu | 23 |
| 3.13. Amputácie | 24 |
| 3.14. Poruchy v zakrivení chrbtice | 24 |
| 3.15. Vrodené poruchy vývoja | 24 |

Druhá kapitola

Narušená komunikačná schopnosť detí s telesným postihnutím

| | |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1. Definícia pojmov „komunikácia“ a „narušená komunikačná schopnosť“ | 25 |
| 2. Druhy narušenej komunikačnej schopnosti detí s telesným postihnutím | 26 |
| 2.1. <i>Narušený vývin reči</i> | 26 |
| 2.2. <i>Dyslália</i> | 26 |
| 2.3. <i>Rinolália</i> | 26 |
| 2.4. <i>Mutizmus</i> | 26 |
| 2.5. <i>Zajakavosť</i> | 27 |
| 2.6. <i>Porucha hlasu</i> | 27 |
| 2.7. <i>Afázia</i> | 27 |
| 2.8. <i>Vývinová dyzartria</i> | 27 |
| 2.8.1. Príčiny a prejavy porúch respirácie | 27 |
| 2.8.2. Príčiny a prejavy porúch fonácie | 28 |
| 2.8.3. Príčiny a prejavy porúch artikulácie | 28 |
| 2.8.3.1. Príčiny a prejavy kôrovej (kortikálnej) dyzartrie | 30 |
| 2.8.3.2. Príčiny a prejavy pyramídovej dyzartrie | 31 |
| 2.8.3.3. Príčiny a prejavy extrapyramídovej dyzartrie | 32 |
| 2.8.3.3.1. Hypertonicko - hypokinetická forma extrapyramídovej dyzartrie | 32 |
| 2.8.3.3.2. Hypotonicko - hyperkinetická forma extrapyramídovej dyzartrie | 32 |
| 2.8.3.4. Príčiny a prejavy cerebelárnej dyzartrie | 33 |
| 2.8.3.5. Príčiny a prejavy bulbárnej dyzartrie | 33 |

| | |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 2.8.3.6. Príčiny a prejavy zmiešanej dyzartrie | 34 |
| 3. Diagnostika narušenej komunikačnej schopnosti detí s telesným postihnutím | 35 |
| 3.1. Využitie všeobecnej definície diagnostiky v logopédii | 35 |
| 3.2. Test vyšetrenia neurogénnych porúch reči | 36 |
| 4. Terapia narušenej komunikačnej schopnosti detí s telesným postihnutím | 38 |
| 4.1. Predpoklady terapie vývinovej dyzartrie | 38 |
| 4.2. Terapia dyzartrie | 38 |
| 4.2.1. Úprava svalového tonusu | 39 |
| 4.2.2. Nácvik dýchania | 39 |
| 4.2.3. Nácvik fonácie | 40 |
| 4.2.4. Nácvik artikulácie | 40 |
| 4.2.5. Nácvik komunikačných schopností | 41 |
| 5. Komunikácia - cesta k vzájomnému pochopeniu | 43 |

Tretia kapitola

Komplexná rehabilitačná starostlivosť o deti s telesným postihnutím

| | |
|-----------------------------------------------------------------|-----------|
| 1. Pojem komplexnej rehabilitačnej starostlivosti | 44 |
| 2. Cieľ a obsah komplexnej rehabilitačnej starostlivosti | 45 |
| 2.1. Liečebná rehabilitácia | 45 |
| 2.2. Výchovná rehabilitácia | 47 |
| 2.3. Pracovná rehabilitácia | 49 |
| 2.4. Sociálna rehabilitácia | 50 |

Štvrtá kapitola

Prístup k deťom s telesným postihnutím

| | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 1. Prečo má človek hodnotu | 52 |
| 2. Človek ako osoba, ktorá je oslovená a oslovuje | 54 |
| 3. Osobnosť dieťaťa s telesným postihnutím | 55 |
| 4. Základné princípy starostlivosti o deti s telesným postihnutím | 58 |
| 4.1. Princíp sebapoznania terapeuta ako základný predpoklad jeho práce | 58 |
| 4.2. Princíp vytvorenia správneho prístupu dieťaťa s telesným postihnutím k vlastnému postihnutiu | 59 |
| 4.3. Princíp správneho prijímanie dieťaťa s telesným postihnutím jeho okolím | 61 |
| 4.4. Partnerský princíp | 63 |

| | | |
|----|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5. | Závěrečné poznámky k vztahu terapeuta a dieťaťa s telesným postihnutím | 66 |
|----|-------------------------------------------------------------------------------|----|

Piata kapitola

Právne zabezpečenie detí s telesným postihnutím v Slovenskej republike

| | | |
|----|---------------------------------------------------------------|----|
| 1. | Dokumenty mimoprávnej povahy | 69 |
| 2. | Medzinárodné zmluvy | 71 |
| 3. | Všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky | 73 |
| | Záver | 76 |

Príloha č. 1

Príloha č. 2

Zoznam použitej literatúry

Monografická literatúra

Časopisecká literatúra

Osobitné druhy literatúry